

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

ONDER-VOORZITTER N.H.G.

In zijn vergadering van 7 februari 1961 heeft het bestuur van het N.H.G. tot onder-voorzitter van het N.H.G. gekozen Dr J. C. van Es te Apeldoorn.

UIT DE CENTRA

Centrum Noord-Holland

Het centrum omvat Noord-Holland, uitgezonderd Amsterdam en directe omgeving, het Gooi en Kennemerland. De 29 leden wonen verspreid door de gehele provincie; de dichtheid neemt toe in de grotere plaatsen zoals den Helder, Alkmaar, Purmerend en ook in de Zaanstreek. Door de grote afstanden is vanaf het begin gestreefd naar een centraal vergaderpunt, waarvoor Alkmaar is uitgekozen. Pogingen in Zaanstreek en Purmerland aparte werkgroepen te vormen zijn tot heden niet gelukt, zodat zich de meeste activiteiten hebben ontwikkeld rond de centrumbijeenkomsten, die meestal in één van beide Alkmaarse ziekenhuizen plaats vinden, dankzij de bijzondere gastvrijheid van de respectievelijke directies.

Langzamerhand heeft zich een vaste kern van medewerkers gevormd, die in het afgelopen jaar regelmatig de vergaderingen bezocht en het hare bijdroeg tot het welslagen van deze avonden. Inleidingen werden verzorgd door J. Hasselman (laboratoriummethoden ten dienste van de huisarts); A. A. M. E. Janssen (problemen rond de menopauze; coreferent van Beek, psychiater); Maschaupt (geschiedenis van het huwelijksrecht); Trouw (afsprakensprekuren, werkwijze en resultaten); van Stalborch (afsprakensprekuren) en Busquet (dwerslesies).

De heer Hasselman, biochemicus van het Centraal Ziekenhuis te Alkmaar behandelde in zijn inleiding het uitgebreide arsenaal van leverfunctieproeven, daarbij de nadruk leggend op hetgeen de huisarts in deze kan verrichten. Deze inleiding betekende voor de toen aanwezigen een vorm van nascholing, die dermate helder en verdiepend was, dat het bestuur hieraan een- tot tweemaal per jaar een centrumavond hoopt te wijden.

Na de verschillende publikaties in Medisch Contact was het buitengemeen boeiend Trouw en van Stalborch te horen spreken over hun ervaringen met hun afspraksprekuren. Aan de uiteenzettingen van Trouw — (1960) Medisch Contact 15, 557 — behoeft uiteraard weinig te worden toegevoegd. Van Stalborch die reeds ongeveer zeven jaar spreekuren volgens afspraak houdt betoogde, dat in een „geconcentreerde praktijk” zoals hij voert, zelfs afspraksprekuren is te verzorgen zonder assistentie. Hij houdt des morgens uitsluitend spreekuren voor eerste consulten en spreekt herhalingen op een middagsprekuren af. Hij noemde als voordeel van twee spreekuren, de kortere spreekuurtijd des morgens waardoor het mogelijk blijft om nog in de morgenuren een belangrijk deel van de visites te doen, immers van velen onzer daalt het werktempo met het vorderen van de dag. Beider conclusie luidde: mogelijkheid tot rustiger arbeid, waardoor de arbeidsvreugde gunstig wordt beïnvloed; minder consulten voor „kleinigheden”; voor de patiënten kortere wachttijden, terwijl men zich bij tevoren gemaakte afspraken op de verwachte patiënt kan voorbereiden.

Drie van de leden van het centrum bezoeken sinds enige jaren de seminarbijeenkomsten in de St. Willibrordus Stichting te Heiloo, waar zij zich onder leiding van de collegae Vaessen en Creutzberg verdiepen in de psychotherapeutische werkmogelijkheden voor de huisarts.

Een belangrijk deel van de centrumleden geeft zijn medewerking bij het ontwikkelen van een „standaardpraktijktafel”. Het geheel van de activiteiten in 1960 verricht overziend, komt men tot het voorzichtig oordeel, dat er iets van bloei te bespeuren valt.

J. Busquet

JAARVERSLAG 1960 REDACTIECOMMISSIE „HUISARTS EN WETENSCHAP”

Gemengde gevoelens van voldoening en zorg leiden de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” bij de opstelling

van haar jaarverslag over 1960. Haar voldoening meent zij te kunnen vinden in de gunstige ontwikkeling van inhoud en omvang van het maandblad van het N.H.G. Uit de medewerking, die daartoe door de leden van de redactiecommissie persoonlijk aangezochte auteurs „huisarts en wetenschap” hebben willen verlenen, mag worden afgeleid, dat de functie van het maandblad in steeds bredere kring erkenning vindt als een voor de wetenschappelijke informatie en nascholing van de huisarts nuttig medium. Vooral mocht dit worden geconcludeerd uit de daadwerkelijke steun, door deskundigen van naam op hun specifieke terreinen toegezegd, aan een planmatige, over enkele jaren strekkende en zich ongetwijfeld op langere termijn steeds weer herhalende voorlichting over vorderingen in de medische wetenschap, welke voor de huisarts van belang zijn.

De redactionele initiatieven zijn er niet minder op gericht geweest de huisartsen aan te moedigen in geschrifte in de kolommen van „huisarts en wetenschap” naar voren te treden, hetzij met berichtgeving over door hen verricht wetenschappelijk werk of onderzoek, hetzij met notities uit hun praktijk, waarin bevindingen of ervaringen worden medegedeeld, die voor collegae nuttig kunnen zijn of waaraan deze zich zouden kunnen spiegelen, dan wel met casuïstische mededelingen, waarin aspecten naar voren komen, welke overdenking en overweging waard zijn in ruimere kring.

Hoewel de door de redactiecommissie tot dit doel gegeven aanmoediging vooralsnog een beperkt resultaat hebben opgeleverd, kan toch worden vastgesteld dat menige huisartsauteur zijn schroom heeft weten te overwinnen. Daarbij is het verheugend te kunnen constateren, dat in die gevallen, waarin redactionele vormgeving van de behandelde stof, die naar het oordeel der commissie publikatie zeker verdiende, gebreken vertoonde, in harmonieus overleg tussen auteur en commissie aan de te stellen redactionele eisen kon worden tegemoet gekomen. Hoewel deze steun tot het verkrijgen van een goede redactionele conceptie dus in menig geval extra beslag legde op haar tijd, zou de redactiecommissie niettemin wensen, dat, zo nodig, nog meer beroep op haar bijstand werd gedaan, omdat zij de publikaties van huisartsen dezelfde stimulerende betekenis toekent als Prof. Dr J. R. Prakken deed, toen hij namens de jury op het N.H.G.-congres 1960 de N.H.G.-prijs voor de beste publikatie van de hand van een huisarts heeft uitgereikt.

In het verslagjaar is overgegaan tot invoering van een duidelijk gemarkeerde rubriek „Nederlands Huisartsen Genootschap” waarin naast organisatorische mededelingen, overzichten of verslagen van de activiteiten in de centra, werken studiegroepen en commissies worden gegeven. Door informatie in deze rubriek omtrent hetgeen men elders onderneemt of tot stand brengt, kan een activerende wisselwerking ten gunste van het realiseren van de doeleinden van het N.H.G. worden verkregen. Van die mogelijkheid wordt nog niet in voldoende mate gebruik gemaakt en meer en regelmatige berichtgeving uit de centra en andere groeperingen binnen het N.H.G. zou aan versterking van die noodzakelijke wisselwerking naar de mening van de redactiecommissie ten goede kunnen komen.

Voldoening heeft ook geschonken de mogelijkheid, zo niet de noodzaak, over te gaan tot vergroting van de redactionele omvang van het tijdschrift tengevolge van de intensievere toestroming van bijdragen. In het begin van de onderneming, die de uitgifte van een maandblad betekende, werden nog geen twintig redactionele pagina's per nummer opgenomen. Dit aantal steeg nauwelijks merkbaar en was in 1959 gemiddeld twee en twintig pagina's per nummer. Zowel de toename van de belangstelling van de zijde van auteurs als de voortdurende toeneming van de lezerskring — in het verslagjaar werden enkele honderden nieuwe abonnees ingeschreven — hebben de redactiecommissie de weg geëffend deze omvang per nummer in 1960 tot gemiddeld dertig pagina's te doen stijgen.

De voldoening over deze ontwikkeling noopt echter op dit punt ook gewag te maken van de zorg, waarvan de redactiecommissie niet vrij is en waarvan in de aanhef van dit ver-

slag reeds melding is gemaakt. Want de ideëel gunstige ont-plooiing brengt zakelijke problemen met zich, omdat aan de vergroting van de omvang uiteraard meer uitgaven zijn ver-bonden voor honoraria, drukken, expediëren, enzovoort. De ontwikkelingsgang is de prijs, welke van leden uit hun lid-maatschapsgeld en van lezers als abonnementsgeld wordt be-dongen, dientengevolge te boven gegaan. Aan een wijziging van die prijs, nog gegrond op een intussen achterhaald loon-en prijspeil, zal naar de mening van de commissie niet zijn te ontkomen. Uit de waardering, welke „huisarts en weten-schap” blijkens deze gehele evolutie heeft weten te verwer-ven en die juist daartoe de stoot heeft gegeven, hoopt de redactiecommissie moed te putten het bestuur van het N.H.G. dienaangaande voorstellen te doen, welke bij de ingang van de vijfde jaargang zouden kunnen worden geëffectueerd. De commissie heeft in het verslagjaar maandelijks werkver-gaderingen gehouden. Nog meer dan ten vorige jare bleek de noodzakelijkheid ook nog bijeen te komen voor uitsluitend beleidsbesprekingen. De hierop geschetste ontwikkelingsgang

bracht mee, dat de leden der commissie daarenboven steeds meer tijd moesten gaan vinden om van alle aangeboden bij-dragen kennis te kunnen nemen. Inzonderheid heeft dit voor de voorzitter der commissie consequenties gehad, waar deze met het redactiesecretariaat ten nauwste samenwerkt voor de eindredactie van de kopij, voor correctie en voor de opmaak, ook voor wat betreft de samenstelling van de index, die tege-lijk met het laatste nummer van de jaargang is verschenen.

Ten aanzien van dit aspect dient zich eveneens enige zorg aan, omdat spanningen in het tijdschema van de voorzitter en van de leden der commissie, die ook nog gelegenheid moeten vinden op persoonlijke wijze relaties met auteurs te leggen en te onderhouden, te groot zouden kunnen worden. Wellicht dat deze zorg vooreerst op afstand zal kunnen wor-den gehouden na de benoeming door het jongste N.H.G.-congres van A. E. Denekamp tot lid der commissie, die sinds het aftreden van Frese in 1959 incompleet is geweest en in 1961 wederom vijf leden zal tellen.

Dat op het redactiesecretariaat de werkzaamheden pro rato, niet uitsluitend redactioneel, doch ook administratief zijn toegenomen tijdens de ontwikkelingsgang in het verslagjaar, kan hieruit blijken, dat, interne commissie-post niet meege-rekend, bijna 500 brieven uitgingen, ongeveer 150 meer dan het vorige jaar.

Tenslotte moge nog worden gezegd, dat ook in dit verslag-jaar de goede verstandhouding en samenwerking met de uit-gever werd voortgezet en voor het zakelijke beleid van „huis-arts en wetenschap” van betekenis is geweest.

huisarts en wetenschap

4de JAARGANG - NO 3 - MAART 1961

<i>Inhoud:</i>	blz.
Van de redactiecommissie	65
A. Kummer: Invaginaties bij zuigelingen en kleine kinderen	66
J. C. van Es: Thure von Uexküll, onderzoeker, medicus, wijsgeer	72
Maatschappelijke facetten van gezondheid en ziekte	74
N.H.G.-jaaronderzoek 1961 Tonsillitis	75
K. J. van Deen: Edinburgh University General Practice Teaching Unit	78
E. E. Twiss: Anurie	79
Periodiek geneeskundig onderzoek	82
C. K. V. van Dommelen, R. J. Coers en J. Meyers: Een nieuw, zeer krachtig diureticum: trichloormethiazide (Fluitran)	84
E. van Westreenen en A. Hofmans: Organisatie influenza-immunisatie in de algemene praktijk	87
C. H. A. Westhoff en J. M. van der Valk: Bespreking van een probleem-patiënt	88
Referaten	95
Het lezen waard	98
Filmbespreking	98
Europees geriatrisch congres	98
Poliomyelitisvaccin	98
Onder-voorzitter N.H.G.	99
Uit de Centra	99
Jaarverslag redactiecommissie „huisarts en weten-schap”	99
Aanvullende ledenlijst	100

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotter-dam, — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — A. E. Denekamp, Hengelo (O) — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Kei-zersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruyt, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554. Abonnement f 12,50 per jaar; voor studenten f 7,50; voor het buitenland f 15,—; losse nummers f 1,50.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen wor-den geweigerd.

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 1 december 1960 tot en met 6 februari 1961

Nieuwe leden:

T. Ahrens, Varenweg 14, Hierden;

H. Baggen te Grubbenvorst;

Mevrouw B. E. van Geldrop-van Baalen, Zaanweg 3, Wormerveer;

J. L. M. van Haaren, Ringbaan Oost 58, Tilburg;

A. J. M. Halewijn, Bisschopsweg 138, Amersfoort;

D. M. Hoogland, Blauwkapelseweg, De Bilt;

A. Krumperman, Coehoornsingel 117, Groningen;

P. van Putten, Koestraat 142, Tilburg;

R. A. C. Hendrikx, Dorpsstraat 39, Heteren;

P. Beckering, Groenestraat 40, Rheden;

M. Cox, Esweg 31, Beilen;

L. Luderhoff, Torenlaan 37, Blaricum;

W. van Aalst, Botterwijneweg 4, Huizen (N.H.);

R. C. Hoekstra, Damstersingel 115, Groningen;

G. Booyink te Hengevelde (post Goor);

H. J. F. Zijlker, Dorpsstraat 21, Waardenburg;

L. E. M. Pijnenburg, Wilhelminalaan 1, Son (N.Br.);

P. H. Berger, Mariahoek 5, Utrecht;

N. J. Th. M. Jaspers te Tegelen;

P. G. C. Frölke, Drijfhoutstraat 30, Eindhoven;

A. C. Kusters, Meeuwenlaan 18, Rotterdam 13;

A. M. den Hollander, 1e Barendrechtseweg 174, Barendrecht;

J. Huisman, Nobellaan 289, Assen;

G. Feijen te Doornenburg;

J. Romeyn, Flatgebouw Rijswijkstraat, hoek Overschiestraat, Amsterdam-W.;

L. G. Fransman, Herman Gorterstraat 1, Amsterdam-Z.;

J. H. Lantink te Leusden-Hamersveld.

Buitengewone leden:

Mevrouw Dr H. C. Hallo, Tafelbergweg 69, Laren (N.H.);

Dr M. R. M. J. van de Voort, Kwakkenbergweg 39, Nijmegen;

H. H. C. Stapert, Zandweg 4, Heerlen;

Mevrouw J. W. v. d. Blink-Rolder, Willemsparkweg 141, Amsterdam-Z.;

L. van Gelder, Scheeringlaan 12, Tiel;

C. R. Post, Spechtlaan 5, Aerdenhout;

Dr P. Schierbeek, Altenastraat F 14, Hoek (Zw.Vl.O.).